

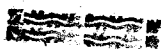


Indult BÉTSBOL Peneken 12. Augustusban 1791

Nem hiába karazerozta Mária a' Békeféség Isten ajzoz-
hyát a' 63 aik Kurirban. Meg van a' Békeféség
's jzöröl jzóra így vagyon a' Bétsi Udvari Német
Ujságban ki hirdetvé:

A folyó hónapnak 4 dikén az Anglus és Prúzia-
jus Udvaroknak és a' Hollandiai Közönsé-
ges Státusoknak étközlések által, egy felől a' Pa-
ma Miniltetek között; a' bekelséges egyezés meg-
kötetett: az után miúgyart neveiknek all-irása al-
tal egy alkú etölsitetett meg, melly szert a' Por-
ta O: Orsovát a' Czernáig ki-terjedő vizekkel; és
az Unnai vidéknek egy részét Czettinnel és Dresznik-
kel edgyütt; a' mi Tsászári és Királyi Udvarunk-
nak által engedte; — Majd ezen idő ponttyaban
érkezett meg Bétsbé az a' kedves hír is; a' melly
szert a' Londoni, Berlini és Pétersburgi Udvarok-
nak barátságos edgyet értékek által; az Orosz és
Török bitodalom között lejendő bekelségnek funda-
mentümául; az Orosz Tsászárnénak már tudva lé-
vő mérsékelt kívánságai vétetödtének fel: úgy hogy

T t t

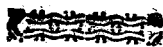


a' nevezett Udvarok, hogy a' Portát ezen feltételekre réá vehessék mindent el-követni fognak, ha a' Törököket a' Tsászárné kívánságaira réá vehetnék, őket az után tsak a' magok jó szerentesjekre fogják bizni. — Az Oroszokra nézve itt tsak e' kettőt jegyezhettyük-meg: 1-ben hogy ő réájónézve ezen békelség szerződésben a' Londoni és Berlini Udvarok tsak barátságos javaslaikkal állhatanak elő, nem pedig Közben járóknak. Már tsak innen-is akár-kitsoda két kezeivel tapogathattya a' Orosz Tsászárnénak Diktátori méltóságát. 2 szor az is meg jegyzésre méltó, hogy az Anglus és Pruszis Udvarok kétségbe sem hozzák tovább azt, hogy a' *Dnister* ne legyen az Oroszok és Törökök között lévő határ, tsak annyit szeretnék még ha lehetne a' dolgot módosítani, hogy — a' *Dnisteren* lévő kereskedés közönségesen szabad legyen — *Otzakovnak* erőlségei le-rontassanak — és a' *Dnisternek* partján ne legyen szabad az Oroszoknak erőlséget építeni.

A' F. Udvar igen frissen vagyon. — A' mi Koronánk Kedv. Hertzegnéje nem meszize van ahhoz az időhez, melyen egy kedves magzattal fog bennünket meg örvendeztetni. — 22 dikben indulnak a' fő Hertzegek Tseh Ország felé, a' honnan *Károly* Hertzeg nem-is fog vizfiza térni, hanem meugyen Brüzszfel felé. — A' két fő Hertzegek Budáról a' Palatinus infliellátziojáról tsak hamar vizfiza-érkezvén a' Palatinus oda alá maradott. — *Etanchárd* a' múlt Vasárnap megint a' Levegőben szárnyált — Tegnap nem különben szerentesen ki-futotta a' maga 41-dik Pállóját. — A' F. Király ugy fog meg-jelenni Prágában a' Koronázáson, mint Romai Tsászár. — A' Szebeni Levelek szerint 1. Septemberre *Oláh* Országot és *Serviát* üresíteni kezdjük a' Törököknek. — Azt olvasuk, hogy bizonyos Sergek már parantsolatot vettek volna a' Frantzia szélek felé való útozásra. — Szül *Europa* 3 hetek alatt — de várjunk idétől; mert jobb későbbre, mint bizonytalan híreket írni hirtelenkedve. — Magyar Orzágnak némely részeiben nem győzik le-kalzálni a' Gabonát, hanem Sertéseket hajtanak ki réája hizni, a' honnan a' ridég

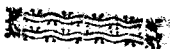
deg Sertés kezdett drágodni — az öltsőség rendkívül kezdődik Hazánkban.

Buda 12. Aug. (szoról szóra) — Kedves Ötsém! Hetedikben a' Felsőleges Hertzegek nyugottanak — 8-dikban mint egy 11 órakor a' F. Helytartó Tanácsban instelláltatott ő Hertzegsége. Nálunk pedig akkor kezdődött el a' Köz Gyűlés, nem tsak nagy Méltóságú, hanem nagy és széles tudományu 's emberségű Királyunk Kepit viselő *Urményi Josef* Ur ő Excja elő-ülése alatt, holott ő Excja az egyben gyűlt Tagjait a' Nemes Vármegyének, mint ma-g akkori Admistrátora, sikeres magyarságú beszéde-vel meg köszöntvén, elé adia ő Felsőlegének kegyel- mes parantsolatyát, melly szerint F. Hertzeg Pala- tinusunkat mint ezen Ns Vármegyének Törvényes [Fő] Ispányát, mi módon kellefs-n maga nagy hivata- laban bé iktatni, kegyelmesen rendelni és parantsol- ni méltóztatott, mely ki-is hirdettetett azonnal. Az után fel olvastatott azon rendtartás, melly által az Instellátzio fig veghez menni *harmadszor* a' Vár- ban ő Hertzegségek köszöntésekre egynehány Köve- tek kü dettek, a' kik visszja jövén jelentették melly nagy szivességgel fogadtattak a' Kir. fő Hertzegektől. Ezek meg-lévén, ekkor maga hivatalától emített jó és bennünket okosan vezérteni tudó Admistrátorunk el- bocsuzott. kinek sok fáradozásit *Onodi Sigmund* fő pennát viselőnk, hathatós és érzékeny beszédek- kel meg-köszömvén, Gyűlésünk el oszlott. Más nap ugy mint 9 dikén az Instellátzio kedvéért, a' Gyűlés 10 órára a' Várba, az Ország házához, a' hol a' *Diactalis* ülések tartattak rendeltetvén, oily lokan voltunk, hogy nem két 's három Vármegyék egy- be jövésinek, de Ország Gyűlésének lehetett mon- dani, minthogy ezen pompát és Gyűlést más Ns. Vármegyék Tagjai is ékesítették, a' fő Méltóságok- kal egyetemben. Ekkor, a' Salve adásra a' két Vá- rosbéli lovas és gyalog Seregek már ki állottak. Fel- jött a' Nemes és válogatott Legényekből álló Pala- tinale Bandérium-is; ki-állott a' Nemes Testőzö Sereg-is. Készen volt a' fegyver viselő nép-is; meg- voltak töltve a' dörgésre az ágyuk-is. Az óra el- jövén,



jöven, egy válogatott Követség rendeltetett, a mely hírül adja a' F. Hertzegeknek a' Státusok egyben való Gyütéseket, és az Instellátzióra való készségeket. Ennek vizsgálta térésevel, azonnal minnyáján a' Királyi lakó hely Palotájába mentünk, és Székeket foglalván vártuk a' Hertzegeknek ki jöveleket, kik is nem sokára közöttünk meg jelenvén, és Székeket ülven, azonnal Koronánk fő Hertzege, a' nyájjas és magát minden okos teremtsénel kedveltetni tudó *Ferentz H.*, mint Fels. Fejedelmünknek e' végre el küldött nagy Biztosa, egy Palatinusunkot, maga Fő-Ispányi hivatalyában bé szerkesztő Deák nyelven készült belzédet, mellyet az ő ékesen való szollása, nagyobbá és érzékenyebbé tett, előre botsátott, mellynek el végezésével, mind az ágyuk, mind az apró puskák szörnyü dördüléssel meg rőppantak. Ezen atyai nagy Kegyelmet mind Fels. Urunknak, mind maga Hertzegi Biztosának, Hertzeg Palatinusunk, ugyan Deák nyelven megköszönvén, magát mindenekben az Ország Törvényeknek, és szokásinak szentül leendő meg tartásokra ígérte. Ekkor négy körmös Fő Szolgabiráink meg fogván bársony székeinek lábait ő Hertzegségének, mellyen ült vala, háromszor, szörnyü vivát kiáltások között, ha a' Palotának fedele nem lett volna, szinte a' Felhőig emelték volna. Ekkor is ujra meg dördültek mind az ágyuk, mind a' puskák. Végzésekkel ezeknek H. Primásunk kezdetével maga ékes Deáksággal folytatott belzédét, 's azt elvégezvén V. Ispanyunk *Consiliarius Szili* Josef Ur a' Petsétet nyujtotta Hertzeg Palatinusunknak, mellyre gyenge kezeit reá vetvén, azt azonnal vizsgálta adta; végre *Kalotsai* Ersekünk ugyan Deák nyelven folytatott belzédével a' Gyülést bé zárta. Ezek el végezödésevel ujra Salvét adván, hintókra ültenek, és olly pompa között, mellyhez hasonlót még ugyan senki sem ért, innen mintyájan *Pestre* Primásunk ő Eminentziája Kertiben ebédre mentenek, a' holott már több 500 személyekre készitett 5 asztalok, csak a' Sállában, készén vártának. Itt mutatta meg már a' Primás, hogy, mind Hertzeg, mind

mind fő Pap, mind embert szerető és betsülő, különös nagy Ember, meg mutatta mint Primás, mert a' Magyaroknak olly betsületet tett, hogy a' külső nemzetbeliek is bámulva tsudálták, meg mutatta mint Hertzég; mert olly pompáson vendéglett benünköt, a' mint nem is gondoltuk volna. Megmutatta mint fő Pap és Kárdinális, mert a' maga Juhajt, nem a' Sutba, sem nem az akolba rekesztve, mint a' Tót Juhász, hogy alhason, hanem a' levegőn maga szemei előtt nyájjason legeltette. Megmutatta mint embert szerető különös nagy ember, mert semmi személy válogatást nem tett, a' Mánások és Nemesek között, noha itt is Királyi fő Hertzégek voltak, nem ugy mint E * * a' mint beszél. Itt, a' három fő Hertzégek, különös három asztaloknál egyvelgeft ebédeltének a' Státusokkal, ezeknek le erefzkedéseken is a' szív örvendezett, a' Primás pedig a' maga vendégeit körös körül járván, szégyenlette és elszaladott, a' hol ezen jószágáért köszönetet hallott. Mi volt a' jutalma? az, hogy ezen áldást kiáltottak réa, ezért a' le erefzkedésért, és azt kívántuk minnyájan, bártak még valaha egy illyen Primásunk lenne, bár tsak még annyi Primatialis Jószág adódna ő Eminentziájának, mint a' mennyi van. Egy szóval tsak azt mondhatom, soha Kárdinális *Battyáni* Josefnek, sem az emberségre, sem a' le erefzkedésre, a' mely legnagyobb qualitás a' nagy emberekbe, sem más virtusokra, mássa nem lesz. Voltak ezen ebéd alatt némely Richmusokat kiáháló emberek is, de senkinél kedvet nem találtak, egyiket a' Palatinus háta megül el is igazítottak, és megpirongatták. Az ebéd végezödvén, a' kinek tettet a' Keriben sétálgatott, és mulatott. Estvére kelvén az idő, az Erseknek, mind háza, mind Kerttye illumináltatott, ugy az egész Város is; ekkor Pesten, a' Vármegye Hízágnál, a' Hidnál, az Univerfitásnál, igen szép Inscriptiokkal és emb'emákkal a' Gözedelmi kapuk megsziporítottak. Az után a' Hertzégek ujra vataoráltak a' főbb Asztonyságokkal és Mánásokkal egy asztal



asztalnál; az után 11 órakor muskáltak, és táncoltak ő Felsőgek, kiket 11 óráig volt szerentsémenézni, én osztán haza mentem. Más nap ugy-mint 10-dikben ismét Gyülésünk tartatott, és Grót *Bruntz* vik Jofef Ur ő Excja, mint különös Virtusokkal felruháztatott nagy Talentom, Vármegyénk Adminisztrátorának tétettetett. Adjon Isten ő Exc. ájának hosszú életet. Itt el-végeztelett, hogy minden be-szédek ki-nyomtattassanak. Ez napon-is voltunk leg alább 100-an H. Primásunk Hertzegi asztalánál. Le-nem lehet irni ennek a' nagy Urnak nagy em-berségét. 11 dikben a' Magyar Prothocollum, melyet itt az el múlt ujj esztendőtol fogva a' mi Vármegyénk pennát viselői ditséretesen visznek, fel-olvasattak, és a' Gyülésnek vége lett.

Midőn *Ferentz* fő Hertzeg, mint Királyi Biztos a' maga szándékát elé adta volna, és a' F. Királyi Levelet is fel-olvasta volna, F. Palatinusunk ezen szókkal felelt:

Debitas, quas possum Tibi Serenissime Archi-Dux, et Coronae Princeps rependo Grates, quod praesentia tua hanc publicam functionem illustrare volueris. Praestitisti non mihi modo, sed Regno toto Gratiam singularem, quod nuncium Voluntatis suae Majestatis is Sacratissimae egeris. Nota sunt mihi Gentis Hungariae iensa, nota intima illius in omnes eos, qui Suam Majestatem Sacratissimam propius contingunt, devotio, illa autem sincera veneratio, qua sine Serenissime Archi-Dux, quem saepe Diaetalium etiam Consultationum Suarum Testem habebant, fertur, adeo nota est, vt dum hanc isthic exprimo, non tam meo, quam Gentis totius Ore loqui videar; Et ideo fidenter Te Serenissime Archi-Dux orem, vt pro eo honore; qui e Tui missione ad hodiernae Diei festiuitatem cumulatissimus accessit, deuotas Grates non meo modo, Comitatusque istius, sed ipsius Nationis, cuius alioquin Comoda nunquam a meis separeo, nomine ad Augustum solum perferre digueris. Vobis vero Domini Status, et Ordines Comitatus gratum me profiteor non modo, quod tanto confluxe-

Nuxeritis numero, sed etiam haec Communis laetitiae vestrae edere volueritis specimina, reputabo ego semper mearum fore partium, ut Consiliis Vestris adiutus quaecunque ad commoda Regis, et Regni, huiusque Comitatus pertinent, strenue agam, nullamque elabi patiar occasionem, ubi peculiarem meum in hanc Vniuersitatem eiusque commembra affectum testatum reddere voluero.

Nádor-Ispány ő Kir. Fő Hertzegsége' beszédét, mellyel *Eszterházy Antal* ő Hertzegségét, Ns *Sopron Vármegyei* Fő Ispányságába bé-iktatta, kivántuk közleni mága valóságában, mellv is így következik;

„Terminatis nuper Regni Comitibus, quorum iucundam memoriam nec in posterorum animis extinguendam esse confido, dum Augustissimum Caesarem, et Regum Apostolicum, Patrem meum venerandissimum ad alios, benigno, ac iusto Suae Majestatis Sceptro commissos Populos sequer, non poteram Patriam hanc, jam nunc meam etiam, felicioribus auspiciis repetere, quam ut in ipso reditus Limine illustri hac, qua hodie defungor, Missione ornarer. Sua Majestas Caesareo-Regia et Apostolica probe genera Tuorum, Illustrissime Princeps! tam quae ipse habes, quam quae a magni nominis Avis Tuis in te transderivata sunt, meritorum, datum Illustri Tuae per Augustum quondam *Leopoldum Primum* Prosapiae Comitibus Provinciae hujus *Sopron* Honorem Tibi quoque dandum duxit. Dum itaque Sua Sacra Caesareo Regia, et Apost. Majestas Te, Illustriss. Princeps! Dignitate hacce ornavit: Justitiae litavit. Eoque magis haec mea Provincia mihi solatiofa est: quod honorem isthunc meritis Majorum Tuorum, Tuisque deberi sciam. Quare dum munus Supremi Comitibus Praerogativis Tibi, Ill. Princeps! Nomine Suae SS. Majestatis trado; id adhuc superest: ut Tu adfixum eidem muneri Sacramentum nuncupare velis. Faxint Superi! ut Tu, Illustriss. Princeps! quam diutissime



sine Provinciae huic ea ratione moderari valeas
 quam a morum tuorum comitate, inviolabili in Re-
 gem nostrum fide, ac insigni in Patriam pietate et
 Ego mihi polliceor, et ipsa haec Provincia abs Te
 jure optimo expectat. Vobis vero, omnium Ordini
 Status! quos nunc primum salutandi occasio
 mihi obligit, majorem in modum gratulor: quod Augu-
 gusti providentia hunc, cui debitam praestituri es-
 partitionem, acceperitis Moderatorem. Perfruemini
 diu tam hac, quam et illa communi Patriae Nostrae
 Beatitate, quam paternum, ac pium Regis, et Do-
 mini Nostri clementissimi Gubernium certo pollicetur,
 et jam dedit.

A' Ns Szabolcs Vármegyei Zsidóság, követke-
 zendő Beszédet kézített, B. Splényi Gábor ó Kegye-
 Fő Ispányi Beiktatásának pompájára: — „Sólt.
 42 Rész 2 vers. „Hagassátok meg ezt minden Né-
 pek: vegyétek ezetekbe mindnyájan Földnek Lako-
 sai. Ti is, mind köz Embereknek Fiai, 's mind Ne-
 meseknek Fiai, egyetemben Gazdagok, és Szegé-
 nyek. S 39. 2. Az Urnak kegyelmét mind örökké-
 éneklem: minden Nemzettségről Nemzettségre hirde-
 tem a' te igazságodat. Jerem. 10: 12. A' ki terem-
 tette a' Földet az ő erejével, ki rendelte a' Világnak
 kerekességét ő böltsétségével, és az ő értelmével ki
 terjesztette az Egeket. Dániel 12: 21. Es ő, a' ki
 meg változtattya az idöket, és az idöknek részeit;
 leveti a' Királyokat, és szerez Királyokat: ad böl-
 tségséget a' Böltséknek, és tudományt a' Tudólok-
 nek. Sámuel 10: 24. Láttjátok e', a' kit választott
 az Úr, hogy nintsen ő hozzája hasonló az egész Né-
 közök. Ellyen a' Felséges Második Leopold Császár,
 Királyunk. Sólt. 72: 17. Nevekedjék az ő Neve,
 és meg áldásék; uralkodjék egyik Tengertől fog-
 va a' másikig, és a' Földnek határáig. — 2. Krónik.
 9: 8. Légyen a' Te Urad Isten d áldott, ki tégedet
 anavira szeretett. hogy helyhez tetne tégedet ő széki-
 b, hogy lennél Uradnak Istennek Királya; és té-
 gedet választott, hogy szolgáltatná igazságot, és ité-
 letet.

letet. — *Sámuel* 3. 9. De kitsoda ítélheti meg ezt a' fok számú N. pedet? — 2. *Móses* 18: 21. Választott azért a' Népei között Isten-felő Grófokat, Bárokat, és bölts Urakat, kik az ő Országának Vezérlői és Birái legyenek. — 'Sólt. 95: 6. Jöjjetek el, imádjuk a' mi Teremtő Urunkat, hogy rendelte minékünk Fő Ispáynak, Vezérlőknek, és Pátronus Urunknak Mélt. B ró *Mihálydi Splényi Gábor* ő Excellentiáját. *Esa* 11: 4. Ki is igazságban fogja ítélni Szegényeket, és dorgálni a' Földnek Alázatosfi. 'Sólt. 24: 5. Vegyen áldást az Urtól, és igazságot az ő idvezítő Istenétől. 5. *Móses* 17: 20. Hosszasodjon az ő ideje uralkodásában a' Nép között: magának, és Gyermekének örökösen. *Esa*. 33. Az ő idejének állandósága, erőssége, és boldogsága léfzen a' böltsétség, és tudomány; az Urnak félelme léfzen az ő kintse. 1. *Királyok* 8: 52. Hogy az ő szemei nézzenek az ő Népeinek, és minékünk szolgálóknak könnyörgéseire mindenkor. Hogy mi is, mind ő Excellentiájának, mind pedig a' mellette lévő Mélt. és bölts Uraknak hosszas életü uralkodásokért az Ur Istenet imádjuk, hogy kegyes szárnyaik alatt bátorságoz meg maradással lehessünk, Amen.

A' *La Tour* Regementje volt az, melly a' Belgiumi Regementek között, valamint kezdetében a' zenehonának, ugy annak egész folyása alatt az *Austriai* Házhoz tartozó hiveségét végig megtartotta, a' melly érdemének Jul. 26-dikán a' F. Kormányozóknak kezéből következő módon véve elillendő jutalmát. — Minekutánna tiszteletet tett volna a' most *Brüsszelben* lévő Svadronja ezen *18* Regementnek az udvari Palota előtt, felmentek a' Kapitányok, Hadnagyok, és Allitiztek, *Kristina*, és *Albert* ő Kir. Hertzegségeknek külső szobájokba, a' hol *Kristina* Fő Hertzegné 800 német forintot érő arany érdem-pénzt kötvén fel tulajdon kezeivel a' Regement' zászlójára, így szállította meg a' Tiszteket: „*Vegyétek jutalmát a' Ti vitézségteknek, 's a' mi Fejedelmünk eránt való hiveségteknek. Nekünk mindnyadjunk.*



junknak meg kell halunk; de a' ti ditsőségetek *halhatatlan*, 's példa lesz az az iffjú Katonák előtt, kik ti utánnatok következnek." Az említett érdem-pénznek egygyik oldalán szemléltetik II. Leopold' Képe; a' másikon pedig következőj értelmű irás: „A' *Tsászár és Király által meg esmértt hiveségéért, 's vitézségéért a' La Tour Regementjének.*“ Ezentúl a' nagy parádé-piatzra mentek ö Kir. Hertzegségeik, a' *Wurtembergi Hertzegtől, Báró Bender Fő Vezértől, sok Generálisifoktól, és Stabális Tifzektől* kísértetve, holott vivatot kiáltott II. *Leopoldnak, 's Kristinának, és Albertnek* a' Kormányozó; mellynek hallása másokat is felbuzditott hasonló kiáltásra.

Kolosvár 7. Aug. — Ujságban irhatom, hogy még ezen hónapban-is nyóltz napok engedtetvén különös engedelemből az Erdélyi Ország-gyülésének, már holnapi napon el-fog egészzen oszlani, noha eddig is némellyek már ki-oszlattanak. — A' Nemes Székely Regementeknek Helvétziai Vallást tartó része, minthogy igen számos régen munkában volt kéréseket a' Fels. Udvarnál meg-nyerték az iránt, hogy magok Hiteken lévő tábori Papot külön tarthassanak, e' végre az Erdélyi Ref. Fő Consistoriumnak e' részben jelentést tévén nem régeben, az által valóztatott és rendeltetett az ottan szolgáló tábori papságra Tifz. *Pápai István* Uram, a' *Szebeni Ref. Ekklesiának* Papja, olly móddal, hogy maga mostani Parochiájában meg-hagyatik, holott kaplánt fog tartani, míg tart a' táborozás, és ahoz meg-kivántató szolgálát. E' napokban hietve mene vizsza *Szeben* felé e' Tifz. és azon fontos hivatalra igen érdemes *Férjű* *Kolosvárról*, hogy késedelem nélkül, fel-vállalt tábori szolgálátjának helyére el-hatsen. Lehet képzeln, minémű kedvességgel fogják fogadni ezen ohajtott kívánságokat a' buzgó szívű Székelyek. — A' N. Enyeden régtől fogva meg-feneklett *Toskán* Húszár Regementnek Stabja meg-fog változni, és a' miat nyilván értették, *Segesvárra* fog mentől hamarébb által

tal költözni. — Már néhány napoktól fogva derekasint kedvezett a' nyári aratásnak és takarodásnak ideje, tsak hogy az arató és széna tsináló, egy szóval a' mezei munkás olyan szük, hogy egy aratónak napjára ételén kívül egy márfás, a' széna tsinálónak egy húszas adatik, még is a' lábán feketedik szinte a' búza; sőt részében is óltsón adatik, még is alig lehet reá embert találni. Már az új aratás a' leg drágább Tordai piatzon is le verte a' drágaságot, 17 garason két véka szép ros mérettet, és a' szinte leg tisztább búza három márfáson vékája. Más Városokon még alább szállott. A' török búza Ország szerte termett a' mezőn és a' soványabb földekben is bőv gyümölsöt igér.

Külső Országi Hírek.

Frantzia Ország. — Már régen beszélik, hogy midőn a' Király *Varennében* lett meg-fogattatásának híre *Betsbe* meg érkezett volna, *H. Kaunitz Noaillest* azonnal magához hivatta, és e' következendőt terjesztette elejébe: — „Egy *Kourir* által, kit a' *Condei* Hertzeg küldött ide, ugy értetem, hogy a' *Frantziáknak* Királya és Királynéja a' magok tulajdon *Statusaikban*, tulajdon *jobbágyaik* által áristáltattanak legyen. A' *Tsászártól* az én *Uramtól* réám vagyon bizattatva, hogy *Uraságodnak* jelenteném meg, hogy a' *Nemzeti-gyűléshez* haladék nélkül *Kourir* küldessék, és egy ilyen erőszakért elég tétel kívántassék, melly *Kourir* tégye bizonyossá a' *Nemzeti-gyűlést* más felől az iránt is, hogy ha önként eleget nem fog tétetni, tehát a' *Tsászár* eleget téssen maga magának, még pedig az *Istentől* réája bizatot minden erejéből. „Azt tartják közönségesen ezen jelentő *Levélről*, hogy nem tétetett volna még *Párisban* közönségessé, hanem kéz között elikkasztották volna a' kik azt nem kedvellették. — Az *Ajsignaták* (papiros pénz) igen meg-bővültenek egész *Frantzia Országban*, annyira, hogy már most senki sem kételkedik rajta, hogy igen nagy számmal hamiss *Ajsignaták* is ne házalnának szerte széllyel.

Ezen



Ezen Afsignátáknak szaporítása is, egy praktikája az ujj Constitutio ellenségeinek Midön 16-dik Lajos 1774-ben 19 esztendő és 8 hónapos korában a' Királyi Székbe belé ült volna, 5 ezer Livra adótságát tanálta a' Frantzia Státusnak. Jovaseltott völt, hogy hirdetne Bankerotságot; de nem tselekedte; mivel Jobbágyainak Szeretetébe bizott, Megtörténhetik, hogy ez még most sem fog késő lenni. — Már 215 Millió Livrát érő Afsignáták égettetenek-meg, az az a' Nemzeti jószágoknak eladása által ennyi adótságát fizette ki a' Frantzia Status. Melly dolgot így kell érteni: hogy a' midön az Afsignáták fel állítottanak, egy átaljában ezeknek tsak annyi számmal lehetett készítettni és kiadattatni, a' mennyinél a' Nemzeti jószágok sokkal többet értenek. Már minek utánna ezen Afsignáták el széledtenek, akár kinek szabadsága vagy on ezeken Nemzeti jószágokat vásárolni; és a' mennyi számu Afsignáták ilyen formálog a' Státus-Kassájába ismét visszra kerültenek, ezek többször ki nem adattatnak, hanem tűzbe vettetnek és elégettetnek; és a' mennyit érő Afsignátákat a' Status, a' maga jószágainak eladása által visszra szerezhett, és elégethetett, adótságának ennyi részét le fizette. Ebből azt-is által lehet látni, hogy az Afsignátáknak érdeme meg-lehetősen fog addig tartani, még a' Nemzeti-jószágoknak vásárolására elegendő vásárosok vállalkoznak, vagy a' meddig a' Nemzetnek elég jószaga lézzen, melyet el-adhafson: ellenben pedig mennél inkább szaporodnak ezen zálogos Levelek, Afsignáták; annál erősebben le-fog szállani érdemek is. Ugyan ezen dolognak meg gondolása okozta Jul. 19 dikén a' Nemzeti gyűlésnek azon végzését: hogy a' 2000 Livrás Afsignáták mind edyig bé szedetteszenek, és helyettek ujjak nyomtattassanak; mert ugy jött a' dolog világosságra, hogy az illven nemü Afsignáták hamisítottanak, vagy szaporítottanak-meg. — Ugyan ezen Gyűlésben végeztetett-el az is, hogy a' Statustól fizettetett személyeknek, a' millyenek az ugy nevezett *Maddamok*

mok, Moszfiók, és az Arteszjai Gróf is; ezen túl az Országból számokra pénzt ki vinni szabad ne legyen, hanem az Országban benn lévő adólságaik fizettségének a' nékiek járni szokott pénzből. — —

Az a' hir, hogy Aug. 4 dikén a' Királynak elejébe tétettetett az egész Constitutio, és hogy ezen egész hónap annak még vizsgálására, 's a' Királynak az iránt való maga meg határozására engedtetett. —

— — A' Máthai 's más Frantzia Országban eddig fenn állott Vitéz Rendek iránt következő Artikulusokat erősített meg Jul. 30 dikán a' Nemzeti-gyűlés. — 1. beñ; hogy minden Rendek, Társaságok, és külső jelek, mellyekkel születésbéli külömbségek volnának ölvé köttetve; el-töröltetessenek 's többé ilyenek fel ne állitassanak. — 2. szor; a' Nemzeti gyűlés maga fogja meg határozni; mi-ben állyon ennek utána az érdem szerint való Nemzeti külömbség; azonban a' Katonaság ez alatt is viselheti az eddig nyert Rendeknek tizimerét; 's ha valaki ujjat érdemel; azt is el fogadhattya. — —

3. szor; hogy nem csak ezen most el-töröltetendő Rendeknek (Ordóknak) tulajdonságával ne élhessen senki; hanem az 1790-béli 19 dik Juniusi Dekretom által el-töröltetett Nemesi titulust se mérje senki magára ruházni; 's még pedig úgy se bátorkodjék ezzel élni; hogy ezen toldalékot — hajdoni Nemes — hajdoni Gróf; Báró 's a' t. — hozzá tégye. Közölebbről még fög határozatni minemü büntetése legyen azoknak, kik ezen Dekretom ellen hibázní tapasztaltatnak. — 4. szor; hogy egy Frantzia, ki valamelly olyan külső Országi Rendnél; a' mellyel születésbéli meg-külömböztetés vagon ölvé kaptsoltatva; keres és tanál magának alkalmaztatást; már ez által minden Frantzia Polgári jussait el vesztette; csak ugyan mint idegen meg-maradhat a' Frantzia szolgálatban.

Hogy Frantzia Országban még erősen távol legyen a' gondolatoknak egyessége, meg tettzik csak a' Jul. 28 dikán tartatott Nemzeti ülésből is. Cler-

mótt



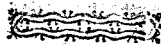
mont Várofsának Elöl-járói t. i. ezen napon egy mérges jelentő Levelet küldöttek a' Nemzeti-gyűlés elejébe, mellyben panaszolkoznak, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek tagjai csak tsalogatják a' népet, hogy ígéretek szerint Jul. 14-dikére a' Constitutiót el-kellett volna végezniük, 's több e' félék. Utoljára ezt téztek jelentéseknek végére, hogy a' nép kénteleníttek hozzászóltságát tsalogattatásai után a' maga felső hatalmával elni, 's mindent el-fog a' végre követni, hogy ujj Deputátusokat valóztó gyűlések hirdettessenek, 's a' régiek el oszollyanak. Ugyan innen Clermontból pedig a' Vidékbéli Depártmántól vagy a' Districtusnak Elölljáróitól is érkezett bé egy iras, melly által a' Nemzeti-gyűlésnek minden végzéseit ditsértetnek és helyben hagyatnak.

Olofz Ország. — A' Svédeknek Királya, *Ahhenben* való mulatása alatt a' Pápának Coloniai Nuntziusát is más idegen nagy vendégei között nagy kedveléssel fogadván, általa a' maga Udvarához Romából Nuntziust kért. A' Svétziai R. Catholikusok ez szerint, bizonyos óltalmat ígérhetnek magoknak *Gustavus* alatt. — A' Szárdiniai Király és a' *Genuai* Köz. társaság egy más között egyenetlenkedni kezdettenek. Mindazáltal meg-egyeztének azon mind két részről, hogy ha lehet a' Spanyol Udvar baráttságos közben-járása által igazítsa el közöttök a' pert, melly innen mondatik a' Sárdiniai Királynak *Genua* ellen való vádja szerint eredetét vettnek lenni: hogy *Genua* mint Köz. Társaság, kedvelvén a' Frantziáknak ujj Constitutióját, csak keresett okból kívánt volna a' Sárdiniai Udvarral egyenetlenkedni, hogy ezt ilyen módon el-tartoztathassa a' Frantzia Demokratikusok ellen való meneteltől.

Spanyol Ország. — Minthogy méltán tart tőle a' Király, hogy a' zabolátlan szabadságnak gözitől meg-részegedett Frantziák, Spanvo. Országban is el-akarják terjeszteni a' magok utalatos gondolkozások' módját; és ezen tzeloknak el-érésére, holmi serpenyő-földözöket, köljörüsöket, 's más efféle

le járvány-élet' nemét folytatókat vettek-fel eszköz-
zül, a' kiknek számok felette nagyra nevedett
már Spanyol Országban: erre nézve parantsollya
a' Király az Ország' Törvényfzégeinek, hogy a' go-
noznak meg-elözése végett, szorgalmatoisan szem-
mel tartsanak 's fel irjanak minden idegeneket, va-
lakik mesterségek' üzése végett egy helyről más
helyre vándorolnak; és egyébaránt ugyan ne bán-
tsák: de ha a' fenn említett gondolkodás' formája
szerint irott könyvek találtatnának nállok, akár irás-
ban, akár nyomtatásban; vagy ha tsak azon gon-
dolkodás' módja szerint beszéllenek-is, leg-ottan el-
kell őket fogatni, 's a' t.

Lengyel Ország. — A' múlt Májusnak 3-di-
kán fel-állítottott Constitutionak következései még
titokbann vagynak, és tsak az idő fogja meg-
mutatni mi nemü végek léfzen. A' Pruzfszus Követ
Varsovban a' leg homályosabb Orákulumnak nyel-
vén kezdett beszélni. A' már ez előtt-is emlitte-
tett 20-ezer Orosz katonák máig-is füelve halgat-
gatnak *Ukrániának* széleiben. A' Saxoniai Váloztó
Fejedelem még nem jelentette-ki magát vóltaképpen
a' Lengyelektől nékio ajánltatott Koronának el fo-
gadása iránt. Azonban az is hallatik, hogy a' *Ma-
ximilián* nevezetü edgyik Saxoniai Hertzegnek még
egy Auszriai Fő Hertzeg Alfszony fogna házos tár-
sul adattatni. De mind ezek még bizontalanságok.
— Az ujj Constitutió az egyenetlenségnek almájá-
vá kezdett változni, és noha, fő számra vévén a'
dolgot, tsak többen vagynak a' kik ezen ujj Con-
stitutioval meg-nyugottanak, nem szüntenek-meg
mindazáltal máig-is igen sokan, kik minden igye-
kezeteket arra vetették, hogy a' népnek szivét és
gondolatait a' régi Constitutzio mellett, minden mó-
don meg-tartani, és az ujjat véllek mentől jobban
gyüöltetni munkálódnak. Ezek által *Varsovban*
egy irás terjesztetett-elj közelebből-is, mellynek titu-
lusa: — A' 3-dik Májusi egyben-esküvésnek le-irá-
sz. Ebben az erőfsittetik, hogy Májusnak 3-dikán
a' 130 Senátorok közzül harmintznál, és a' 350
Ország



Ország Deputátusai között 130-nál többen a' gyűlésben jelen nem voltak. A' melly szerint is tehát az akkor fel állított Constitutio is nem törvényesen, és csak alútakon és módokon vette volna eredetét. *Varsóban* az a' hír terjedt el, hogy a' Constitutionnak ellenségei itt is a' Királynak ellopásán munkálódának, 's noha ezen hírt sokan fundamentum nélkül eredetnek állították lenni; csak ugyan a' Király közeléből *Leszanka* nevű nyári házában szálván-ki, meg-kettőztette Strásait; és a' *Varsói* Polgárok is magukat a' Királynak oltalmazására készen tartották: — Erősen módiba kezdett az idegen Országokon jöni a' királyoknak ellopása!

Német Ország. — Alig vagyoni egy dolog; mellynek véghez vitelére több praktika kívántasék; mint egy nagy Ministernek le-tételére. — Midőn a' Pruszus Király Gróf *Hertzberget* nyugalomra bocsátotta; következő módon írt néki a' többek között: — „ Gyönyörűséggel fogom személni; ha Kegyelmed az Akadémiáknak Curatorát és a' Selyem mívelésnek igazgatását tovább-is folytatni fogná: 's minthogy tudtomra Kegyelmed a' megholt Királynak Historiáját szándékozik meg-írni, tehát nagy kedvességgel fogom nézni, ha annak végben vitelére tellyes nyugalmat veszzen magának, 's magam is ezen fontos Historiának tökéletesítése az Arkhivumokban meg-fogom a' szükséges rendelkezéseket tenni. Legyen Kegyelmed állandóul tellyes barátságom és tiszteletem felől meg-győztetve: — *Fridrikh Vilhelm.* — 5. Jul. 1791.